

НАЦРТ ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ ЛИФТОВА

Зоран БАКИЋ, М.С.МЕ

Инфраструктура квалитета – нови прописи и захтеви за лифтове
и њихов утицај на пројектовање и одржавање зграда

Привредна комора Србије, Београд, Ресavsка 13-15, 9.-10. новембар 2010. године

Усклађеност са прописима Европске уније

Овај правилник је усклађен са свим начелима и битним захтевима из

Директиве број 95/16/ЕЗ о лифтовима

Европског парламента и Савета од 29. јуна 1995. године укључујући и Директиву Европског парламента и савета број 2006/42/ЕЗ од 9. јуна 2006. године која се односи на машине и измене Директиве Европског парламента и савета број 95/16/ЕЗ.

ШТА ДОНОСИ ОВАЈ ПРАВИЛНИК? (1)

Овим правилником прописују се:

- битни захтеви за заштиту здравља и безбедности који се односе на пројектовање и израду лифтова и безбедносних компоненти у лифтовима, као и други захтеви и услови који морају бити испуњени за њихово пројектовање, израду, уградњу и стављање на тржиште;
- садржина декларације о усаглашености, садржина техничке документације;

ШТА ДОНОСИ ОВАЈ ПРАВИЛНИК? (2)

Овим правилником прописују се:

- поступци за оцењивање усаглашености;
- знак усаглашености и означавање усаглашености;
- заштитна клаузула;
- ванредни преглед,
- редовни преглед, одржавање лифтова и спасавање лица из лифта;
- посебни захтеви за постојеће лифтове и захтеви које мора да испуни тело за оцењивање усаглашености да би било именовано за оцењивање усаглашености и преглед лифтова.

ПРИМЕНА ПРАВИЛНИКА

Примењује се на лифтове који се **трајно употребљавају** у зградама и објектима, као и на **безбедносне компоненте** лифтова које су наведене у **Прилогу 4** - Списак безбедносних компоненти лифтова, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

УРЕЂАЈИ И ЛИФТОВИ НА КОЈЕ СЕ НЕ ПРИМЕЊУЈЕ ПРАВИЛНИКА

- уређаје за дизање чија брзина није већа од 0,15 m/s;
- уређаје за дизање на градилишту;
- жичаре укључујући и успиначе, за јавни или приватни превоз људи;
- лифтови посебно пројектовани и израђени за војну или полицијску намену;
- уређаје за дизање из којих је могуће обављати рад,
- рударска опрема за дизање намотавањем;
- уређаје за дизање извођача за време извођења сценских представа;
- уређаје за дизање уграђене у превозна средства;
- уређаје за дизање повезане са машинама и намењене искључиво за приступ радном месту, укључујући места одржавања и прегледа на машинама;
- возове са зупчаником и зупчаством летвом;
- покретне степеннице и покретне пешачке траке.

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

ЗНАЧЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ИЗРАЗА (1)

- лифт** јесте постројење које опслужује одређене нивое, са носачем који се креће дуж крутих вођица са нагибом под углом већим од 15 степени према хоризонталу, а намењено је за превоз;
- инсталатер лифта** јесте физичко или правно лице које је преузело одговорност за пројектовање, израду, уградњу и стављање лифта на тржиште, стављањем знака о усаглашености на лифт и сачињавањем декларације о усаглашености лифта са захтевима овог правилника;
- стављање лифта на тржиште** јесте прво стављање лифта у употребу од стране инсталатера лифта;

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

ЗНАЧЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ИЗРАЗА (2)

- стављање безбедносне компоненте на тржиште** је уградња безбедносне компоненте у лифт пре стављања лифта на тржиште, као и уградња безбедносне компоненте у лифт након стављања лифта на тржиште;
- произвођач безбедносне компоненте** јесте физичко или правно лице које је одговорно за пројектовање и израду безбедносне компоненте, које ставља знак усаглашености на безбедносну компоненту и сачињава декларацију о усаглашености;
- модел лифт** јесте репрезентативни лифт чија техничка документација показује начин на који ће бити испуњени битни безбедносни захтеви за лифтове који одговарају модел лифту, који је одређен параметрима утврђеним за тај модел и који се користи исте безбедносне компоненте;

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

СТАВЉАЊЕ НА ТРЖИШТЕ

Лифтови се могу ставити на **тржиште и употребу** само ако не угрожавају здравље или безбедност лица или, где је то одговарајуће, безбедност имовине, ако су правилно уграђени, одржавани и ако се користе у складу са предвиђеном наменом.

Битни захтеви који се односе на **ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ИЗРАДУ ЛИФТА И БЕЗБЕДНОСНИХ КОМПОНЕНТИ** дати су у **Прилогу 1** овог правилника

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

СТАВЉАЊЕ НА ТРЖИШТЕ

Инсталатер лифта и произвођач безбедносних компоненти, односно његов заступник **су у обавези да обезбеде** да лифтови односно безбедносне компоненте које се стављају на тржиште Републике Србије или употребу, **испуњавају захтеве из овог правилника**.

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

ПРЕТПОСТАВКА УСАГЛАШЕНОСТИ

Сматра се да лифт или безбедносна компонента испуњава битне захтеве за здравље и безбедност из Прилога 1, ако је пројектован и израђен у складу са српским стандардима из области лифтова, којима су преузети одговарајући хармонизовани стандарди, чији се списак саставља и објављује у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености и прописом донетим на основу тог закона.

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

ПОСТУПЦИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ БЕЗБЕДНОСНИХ КОМПОНЕНТИ

- достави модел безбедносне компоненте за преглед типа у складу са Прилогом 5А-Преглед типа,
- достави модел безбедносне компоненте за преглед типа у складу са Прилогом 5А и спроведе поступак обезбеђења квалитета безбедносне компоненте у складу са Прилогом 7,
- спроведе поступак потпуног обезбеђења квалитета безбедносне компоненте, у складу са Прилогом 8,

Пре стављања безбедносне компоненте на тржиште:

- сачињава декларацију о усаглашености за безбедносну компоненту и
- ставља знак усаглашености на безбедносну компоненту

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

Процес оцењивања усаглашености лифт безбедносних компоненти

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

ПОСТУПЦИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ ЛИФТА (1)

- ако је лифт пројектован у складу са (модел) лифтом за кога је објављен преглед типа:
 - завршна контрола из Прилога 6,
 - обезбеђења квалитета за лифтове из Прилога 11,
 - обезбеђења квалитета производње из Прилога 13,
- ако је лифт пројектован у складу са лифтом за који је примењен поступак потпуног обезбеђења квалитета за лифтове из Прилога 12:
 - завршна контрола из Прилога 6,
 - обезбеђења квалитета за лифтове из Прилога 11,
 - обезбеђења квалитета производње из Прилога 13,
 - појединачна верификација лифта из Прилога 9,

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

ПОСТУПЦИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ ЛИФТА (2)

- појединачна верификација лифта из Прилога 9 коју спроводи Именовано тело:
- након што је за лифт спроведен поступак потпуног обезбеђења квалитета из Прилога 12, врши се допунски преглед пројекта, ако пројекат није у потпуности усаглашен са српским стандардима из члана 8. овог правилника

Пре стављања лифта на тржиште:

- сачињава декларацију о усаглашености за безбедносну компоненту и
- ставља знак усаглашености на безбедносну компоненту

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

Процес оцењивања усаглашености лифт безбедности

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

ЗНАК УСАГЛАШЕНОСТИ

• Лифтови и безбедносне компоненте које су усаглашене са захтевима овог правилника **означавају се знаком усаглашености**

Знак усаглашености се ставља на сваку кабину лифта на видном месту тако да буде читљив и неизбрисив, као и на сваку безбедносну компоненту

Српски знак усаглашености
Правилник о начину стављања знакова усаглашености на производе, као и употреби знакова усаглашености („Службени гласник РС”, број 25/10)

стављени знак усаглашености означава да је тај лифт или безбедносна компонента усаглашена и са захтевима тих других прописа

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

НАЦИОНАЛНИ ДЕО НАЦРТА ПРАВИЛНИКА О БЕЗБЕДНОСТИ ЛИФТОВА

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

ОДГОВОРНОСТ ВЛАСНИКА ЛИФТА

Под **власником лифта**, у смислу овог правилника, сматра се власник зграде или објекта у који је лифт уграђен.

Власник лифта **је одговоран** је за безбедну употребу и одржавање лифта, као и за спашавање лица из лифта у складу с упутством о употреби и одржавању лифта, као и у складу са упутством о спашавању лица из лифта.

Власник лифта обезбеђује:

- ванредни преглед лифта,
- редовни преглед лифта,
- редовно одржавање лифта и
- спашавање лица из лифта.

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

ВАНРЕДНИ ПРЕГЛЕД ЛИФТА (1)

Ванредни преглед лифта обавља **Именовано тело** за преглед лифта

Ванредни преглед спроводи се у случају:

- 1) насталих основних промена на лифту из **члана 18.** овог правилника,
- 2) стављања лифта у употребу после незгоде, или
- 3) захтева надлежног инспектора.

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

ВАНРЕДНИ ПРЕГЛЕД ЛИФТА (2)

Основне промене на лифту:

промене: називне брзине, називне носивости, тежине кабине и противтега, висине дизања,	промене или замене: система управљања, вођица, типа врата, погонског уређаја или погонске ужетњаче, безбедносних компоненти из Прилога 4, носећих елемената.

Влада Републике Србије
Министарство економије и регионалног развоја
Сектор за инфраструктуру квалитета

РЕДОВНИ ПРЕГЛЕД ЛИФТА (1)

- Редовни преглед лифта обавља се **најмање једном годишње**
- Редовни преглед лифта **обавља Именовано тело за преглед лифта**
- Лице које обавља послове одржавања лифта мора да присуствује приликом редовног прегледа лифта.
- Ако одржаватељ лифта без оправданих разлога **не присуствује** редовном прегледу лифта, **може му се одузети Потврда** (о стручној оспособљености за одржавање лифта) и о томе обавештава Министарство.

РЕДОВНИ ПРЕГЛЕД ЛИФТА (3)

- Код првог редовног прегледа лифта Именовано тело за преглед лифта сваком лифту **додељује његов идентификациони број.**
- Идентификациони број је трајан и ставља се од стране Именованог тела за преглед лифта на унутрашњу страну врата ормарића за управљање лифтом.
- Именовано тело уписује идентификациони број лифта у књигу одржавања лифта.
- Једном одређени **идентификациони број лифта остаје непромењен**, без обзира на промену Именованог тела које касније врши редован преглед тог лифта.

РЕДОВНО ОДРЖАВАЊЕ ЛИФТА (1)

- предузимање свих потребних радњи и мера током века употребе лифта, ради обезбеђивања безбедног рада лифта и његових саставних делова
- За сваки лифт мора да постоји упутство за употребу, упутство за одржавање, као и упутство за спашавање лица из лифта

РЕДОВНО ОДРЖАВАЊЕ ЛИФТА (2)

Редовно одржавање лифта обухвата, нарочито:

- проверу исправности рада свих безбедносних уређаја
- проверу носеће ужади или ланаца
- проверу вуче која се остварује силом трења
- проверу изолације свих стручних кола
- проверу прикључака на громбранску инсталацију
- чишћење и подмазивање делова лифта
- проверу исправности рада лифта при вожњи од станице до станице
- проверу нужних излаза
- проверу исправности погонских и управљачких уређаја лифта

РЕДОВНО ОДРЖАВАЊЕ ЛИФТА (3)

Лице које обавља послове одржавања лифта:

- испуњава услове** за одржаватеља лифта и услове за спашавање лица из лифта
- Потврда Именованог тела** за преглед лифта о стручној оспособљености за обављање послова одржавања лифта

Именовано тело за преглед лифтова води евиденцију о одржаватељима

Одржаватељ лифта обавља послове одржавања лифта, спашавања лица из лифта, као и послове провере лифта у току његовог рада, у име власника лифта

РЕДОВНО ОДРЖАВАЊЕ ЛИФТА (4)

Одговорност одржаватеља лифта:

- сачињава план одржавања,
- обавља одржавање у складу с упутствима за одржавање и на основу Извештаја именованог тела,
- привремено стави лифт ван употребе (у случају недостатка),
- води евиденцију о редовном одржавању лифта
- осигура потребне резервне делове
- буде присутан код редовних прегледа лифта
- обави спашавање

РЕДОВНО ОДРЖАВАЊЕ ЛИФТА (5)

Сваки лифт мора имати **књигу одржавања** која садржи:

- опште податке о лифту
- основне податке о лифту
- податке о изменама општих података и основних карактеристика лифта
- податке о одржаватељу лифта
- идентификациони број лифта
- податке о лицу надлежном за спашавање лица из лифта

ИМЕНОВАНО ТЕЛО ЗА ПРЕГЛЕД ЛИФТА

Врши ванредне и редовне прегледе лифта и проверава да ли су испуњени захтеви за постојеће лифтове из чл. 28. и 29. овог правилника

Члан 28. Посебни захтеви за постојеће лифтове

Члан 29. Додатни посебни захтеви за постојеће лифтове

Осим захтева за именовање (из Прилога 14) мора да испуни и захтеве српског стандарда SRPS ISO IEC 17020

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА ПРАТИ ЛИФТОВЕ И БЕЗБЕДНОСНЕ КОМПОНЕНТЕ ПРИЛКОМ СТАВЉАЊА НА ТРЖИШТЕ

- декларацију о усаглашености
- упутство за одржавање лифта
- упутство за спасавање лица из лифта

Ко обезбеђује поменуте документе?

произвођач, његов заступник или увозник, односно инсталатер

Упутства и исправе **морају бити на српском језику** (или се мора обезбедити превод оригиналних упутстава и декларације о усаглашености)

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ (1)

- Правилник о техничким нормативима за лифтове на електрични погон за вертикални превоз лица и терета,
- Правилник о обавезном атестирању лифтова на електрични погон за вертикални превоз лица и терета,
- Правилник о техничким нормативима за лифтове на електрични погон за коси превоз лица и терета,
- Правилник о обавезном атестирању забраве врата возног окна за лифтове,
- Правилник о обавезном атестирању хватачког уређаја за лифтове,
- Правилник о обавезном атестирању граничника брзина за лифтове,
- Правилник о обавезном атестирању одбојника који се употребљавају на лифтовима

Исправа о усаглашености издата на основу горе поменутих прописа **важи до истека рока њене важности**

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ (2)

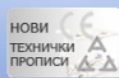
до 1. јануара 2013. године могу се стави на тржиште Републике Србије и лифтови и безбедносне компоненте који су пројектовани и израђени и њихова усаглашеност оцењена у складу са захтевима повучених правилника.

Постојећи лифтови морају да испуне захтеве из чл. 28. и 29. овог правилника, најкасније **до 1. јануара 2016.** године.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

zoran.bakic@merr.gov.rs

<http://www.merr.gov.rs>